

Sysmän kunta  
kirjaamo@sysmä.fi

**Viite: Lausuntopyyntö 8.6.2026****Asia: Lämpöpumppu- ja lämpöakkuhanke, Arinatie 10, Sysmä**

Sysmän kunta on rakentamassa KPA-lämpökeskuksen alueelle lämpöpumppua, -keräimiä ja -akkua osoitteessa Arinatie 10. Museo antoi hankkeesta lausunnon 9.4.2026. Tämän jälkeen suunnitelmia on muutettu museon lausunnon pohjalta. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää päivitetystä suunnitteluaineistosta (asemapiirustus, julkisivupiirustus, piirustus lämpökontista) pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa.

*Arkeologinen kulttuuriperintö*

Viitaten 28.5.2026 antamaansa lausuntoon, museo toteaa, että päivitettyssä suunnitelmassa rakentaminen on sijoitettu suunnitelma-alueella sijaitsevan muinaismuistolain (295/1963) suojaaman kiinteän muinaisjäännösalueen ulkopuolelle. Arkeologisia kaivaustutkimuksia (luvanvarainen kajoaminen) ei näin ollen ko. alueilla edellytetä. Museo on saanut hankkeen käytännötoteutuksesta vastaavalta Nevel Oy:tä myös kirjallisen ilmoituksen (email 8.6.2026, projekti-insinööri Eetu Suihkonen) siitä, etteivät työt tule kohdistumaan muinaisjäännösalueelle.

On kuitenkin huomattava, kuten museo edellisessä lausunnossaan totesi, että muinaisjäännösalueen raja-alue on ohjeellinen ja sitä ei ole määritelty tarkemmin, tarkkuusinventoinnin tai kaivaustutkimusten kautta. Suunnitelma-alue on pieni ja suunnitellut rakenteet/rakennukset sijaitsevat muinaismuistoaluerajauksen läheisyydessä. Edellä esitetystä johtuen museo edellyttää kyseisten uusien rakenteiden/rakennusten alueella arkeologista tarkkuusinventointia/koekuopitusta ja sen tulosten huomioimista, ennen kuin alueet voidaan vapauttaa rakentamiselle. Tämä erityisesti entuudestaan mylläämättömillä alueilla. Myös suunniteltu aita on sijoitettava muinaisjäännösalueen ulkopuolelle, ja sen alue tarkastettava, jos se rakennetaan entuudestaan mylläämättömälle alueelle. Jos ko. rakenteiden/rakennusten sijaintia muutetaan suunnitellusta (ja ne edelleen sijaitsevat suunnitelma-alueella muinaisjäännösrajoituksen ulkopuolella), on kyseiset alueet myös tarkkuusinventoitava, ennen kuin niille voidaan rakentaa. Muuttuneet suunnitelmat on myös lähetettävä museolle lausuttavaksi.

Arkeologisen tarkkuusinventoinnin voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internetsivuilta (kohta: *Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen*).

Tarkkuusinventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin kenttätyön, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Raportti suoritetusta tarkkuusinventoinnista on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi heti sen valmistuttua. Vasta kun museo on todennut tarkkuusinventoinnin riittäväksi selvitykseksi (ja alueelta ei ole todettu jatkotutkimustarvetta), voidaan suunniteltu rakentaminen toteuttaa suunnitelman mukaisesti.

Museo myös huomauttaa Sysmän kuntaa/kunnan rakennusvalvontaa välinpitämättömästä, vähintäänkin moitittavasta toiminnasta. Suunnitelmakartan mukaan Muinaismuistolain (295/1963) suojaaman kiinteän muinaisjäännösalueen läpi on rakennettu tietoliikennekaapelointi, vesijohto ja KL-putket toimien muinaismuistolain vastaisesti. Museo raportoi tapahtuneesta Museovirastoa, joka tulee arvioimaan tapahtunutta mahdollisten oikeudellisten seuraamuksien kannalta ja vie tarvittaessa asian eteen päin.

#### *Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema*

Museolla ei ole rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta huomautettavaa hankkeeseen

#### **Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo**

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Sanni Hujanen

**Liitteet:** Karttaliite

**Tiedoksi:** Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto





2. Ote muinaisjäännösrekisterin kartasta. Alempi punainen rasteri = muinaismuistolain (295/1963) suojaama muinaisjäännösryhmä (muinaisjäännösrekisteri *Lopperi* 781010090), Ylempi punainen rasteri = muinaismuistolain suojaama historiallinen kylätontti (*Vanhainkoti* 1000020073), jonka alueelle Sysmän kunta on rakentanut luvattomasti koirapuiston.

# LAHDEN MUSEOT

Lahti City Museums

## Lausunto

D/2765/12.03.02.03/2026

9.6.2026

Alueellinen vastuumuseo